

การเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน :
กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษม
Readiness Preparation of ChandrakasemRajabhat University
for ASEAN Community

กนกพร ศรีสุวรรณ¹
KanokpornSrisawan¹

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัย 2) ศึกษาตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัย และ 3) ศึกษาระดับความเหมาะสมและถูกต้องของการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัย โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัย โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารและสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง 2) วิเคราะห์ระดับความถูกต้องและเหมาะสมของการเตรียมความพร้อมผ่านการเก็บแบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือบุคลากร จำนวน 260 คน และนักศึกษา จำนวน 377 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) มหาวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมในด้านกลยุทธ์และแผนหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมและโครงการ งบประมาณ การพัฒนาบุคลากร และสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 2) ตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการดำเนินการคือโอกาสและข้อจำกัดจากข้อตกลงประชาคมอาเซียน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความชัดเจนและความเหมาะสมของกลยุทธ์และแผน งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ระดับความร่วมมือของบุคลากร และระดับความรู้ความสามารถของบุคลากร 3) มหาวิทยาลัยมีระดับความเหมาะสมและถูกต้องของการดำเนินการในระดับปานกลางโดยบุคลากรมองว่าแผนกลยุทธ์ และงบประมาณมีความเหมาะสมและถูกต้องมากที่สุด ส่วนนักศึกษามองว่าหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมและถูกต้องมากที่สุด

คำสำคัญ: การเตรียมความพร้อม ประชาคมอาเซียน มหาวิทยาลัยราชภัฏ

¹มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Abstract

The objectives of this study were to 1) study readiness preparation for ASEAN Community of the university and 2) study the factors related to the readiness preparation of the university and 3) to study suitability of the readiness preparation of the university. Data collecting was conducted by 2 methods. The first method was collecting empirical data and interviewing vice presidents, deans, and directors of offices in the university. The second method was analyzing suitability of the readiness preparation by surveying satisfaction of staffs and students by sending questionnaires to staffs and students in the university. Samples are 260 staffs and 377 students. Analyzing data by using Arithmetic Mean and Standard Deviation....

The results found that 1) the readiness preparation of ChandrakasemRajabhat University was divided into 8 fields, consists of strategy and plan, curriculum, learning management, public relations, activity and project, expenditure, human resource development, and facility 2) the factors related to the readiness preparation are opportunities and limitations from ASEAN Charter, leadership of the administrators of the university, clarity and suitability of strategy and plan, allocated expenditures, cooperation of staffs and competence of staffs and 3) the suitability level of the readiness preparation was medium. The field that has the highest suitability level in staffs' aspect were strategy, plan and expenditure, and curriculum and learning management in students' aspect.

Keywords: Readiness preparation, Asean Community (AC), Rajabhat University

บทนำ

ปัจจุบันได้เกิดการเปลี่ยนแปลงและมีการแข่งขันเกิดขึ้นมากมายภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้ประเทศต่างๆ ไม่มั่นใจในเสถียรภาพและศักยภาพของตนเองจึงได้เกิดแนวความคิดในการรวมกลุ่มของประเทศต่างๆ ขึ้น โดยเฉพาะในระดับภูมิภาคเพื่อเป็นการสร้างพันธมิตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และสร้างอำนาจในการต่อรองในประเด็นต่างๆ (สมพงษ์ ชูมาก 2551: 497-498) ซึ่งประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็ได้เห็นความสำคัญและตระหนักถึงประเด็นดังกล่าว จึงนำไปสู่ การจัดตั้ง “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ขึ้นในปีพ.ศ.2510 (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ.2555: 4) เพื่อสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของภูมิภาคร่วมกัน ต่อมาภายหลังจาก การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 ในปีพ.ศ.2546 ก็ได้มีการลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนและเห็นชอบร่วมกันในการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC) ขึ้นในปี พ.ศ.2563 ภายใต้แนวคิด “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม” และได้ร่นระยะเวลาในการรวมตัวเข้ามาเป็นภายในปีพ.ศ.2558 เพื่อให้สามารถก้าวตามทันพลวัตของโลกซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้

การรวมตัวเข้าเป็นประชาคมอาเซียนได้ส่งผลต่อประเทศไทยในหลายมิติด้วยกัน รวมถึงมิติทางการศึกษา ซึ่งมีความสำคัญและเป็นตัวแปรหลักในการพัฒนาประเทศด้วยทั้งนี้ การรวมตัวดังกล่าวจะส่งผลให้ทรัพยากรทางการศึกษาสามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีทั้งในด้านของบุคลากร นักศึกษา และองค์ความรู้ต่างๆ และมีกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกทางด้านการศึกษา เพื่อเป็นมาตรการในการรองรับความเปลี่ยนแปลง

และเป็นกลไกที่มีความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายของประชาคมอาเซียนที่ได้กำหนดเอาไว้ ซึ่งปัจจุบัน ทรัพยากรของประเทศไทยถือได้ว่ายังไม่มีความเพียงพอ (นวรรตน์ รามสูต และ บัลลังก์ โรหิตเสถียร. 2554) ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องตื่นตัวในการพัฒนา เพื่อให้ทรัพยากรทางการศึกษาของไทยมีคุณภาพและสามารถแข่งขันกับประเทศสมาชิกอื่นๆ ได้ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตออกมาพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้ามหาวิทยาลัย ราชภัฏเป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ มีระบบเครือข่ายที่เข้มแข็ง และผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกมาสู่สังคมจำนวนมาก (สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาราชภัฏ. 2546: 32-33) โดยภายใต้บริบทของการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏก็จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งก็รวมถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษมด้วย ดังนั้นการศึกษาระเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษมจึงมีความน่าสนใจและสำคัญอย่างมาก สำหรับ การพัฒนาไปสู่การเป็นสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นแหล่งผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อให้ออกไปเป็นกำลังสำคัญของประเทศในการผลักดันให้ประเทศสามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษม

3. เพื่อศึกษาระดับความเหมาะสมและความถูกต้องของการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้วางนโยบายและนำนโยบายไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 18 คน ได้แก่ รองอธิการบดีคณบดีทุกคณะ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาจันทรเกษม-ชัยนาท ผู้อำนวยการหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและผู้อำนวยการศูนย์สำนักต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

2. นักศึกษาและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ประกอบไปด้วย นักศึกษาระดับปริญญาตรีถึงระดับปริญญาเอกจำนวน 16,020 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน และบุคลากรในสายวิชาการและสนับสนุน จำนวน 784 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. **ตัวแปรต้น** คือ โอกาสและข้อจำกัดต่างๆ อันเกิดจากประชาคมอาเซียนภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยความชัดเจนและความเหมาะสมของกลยุทธ์และแผนของมหาวิทยาลัยงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในการดำเนินการระดับความร่วมมือของบุคลากรในมหาวิทยาลัย และระดับความรู้ความสามารถของบุคลากรในมหาวิทยาลัย

2. **ตัวแปรตาม** คือ ระดับความเหมาะสมและความถูกต้องของการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้เครื่องมือการวิจัยในการจัดเก็บข้อมูล 2 ประเภทด้วยกัน ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยประกอบไปด้วยข้อคำถามในประเด็นของแผนและกลยุทธ์ในการเตรียมความพร้อมประโยชน์และข้อจำกัดที่จะได้รับภายหลังจากการรวมตัวเข้าเป็นประชาคมอาเซียน การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนและกลยุทธ์เพื่อการเตรียมความพร้อมของทางมหาวิทยาลัย แนวทางการจัดกิจกรรมและประชาสัมพันธ์เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาและบุคลากร แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน รวมถึงแนวทางในการจัดสรรงบประมาณเพื่อเตรียมความพร้อมด้วย

2. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม(Questionnaires) ขึ้นเพื่อสอบถามบุคลากรและนักศึกษาเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมและถูกต้องในการดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับนักศึกษาจะประกอบไปด้วย เพศ ระดับการศึกษา และคณะ ส่วนของบุคลากร ประกอบไปด้วยเพศ วุฒิการศึกษา สายงาน และอายุงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมและถูกต้องของการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยแบบสอบถามจะมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ประเภท Likert Scale โดยมีมาตรวัด 5 ระดับ

คือเหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสม
น้อย เหมาะสมน้อยที่สุด และไม่เหมาะสม

ส่วนที่ 3 ปัญหาที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะ
จากผู้ตอบแบบสอบถามในการเตรียมความพร้อม
เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
จันทร์เกษม

การรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)
จากเอกสารและข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง
ทั้งข้อตกลงต่างๆ ของประชาคมอาเซียน ข้อมูล
การดำเนินงานของมหาวิทยาลัย กลยุทธ์และ
แผนการดำเนินงาน หลักสูตรการเรียนการสอน
เอกสารงบประมาณ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)
จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้ที่
มีความเกี่ยวข้อง รวมถึงศึกษาระดับความเหมาะสมและ
ถูกต้องของการดำเนินการเตรียมความพร้อมจาก
นักศึกษาและบุคลากรผ่านทางแบบสอบถาม
แบบสอบถามด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีแนวทางในการประมวลผลและ
วิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ
โดยในเชิงคุณภาพนั้น ได้ประมวลผลข้อมูลที่ได้รับ
จากแหล่งข้อมูล เอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์
ต่างๆ และการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยทำ
การแยกประเด็นในการสรุปผลตามวัตถุประสงค์
ของการวิจัยพร้อมทั้งมีหลักฐานเชิงประจักษ์แสดง
อย่างเป็นรูปธรรม..

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณนั้น
ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม
โดยมีขั้นตอนคือ ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา
จากกลุ่มตัวอย่าง และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์
ออกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด นำข้อมูลมา
แปลค่าเป็นตัวเลขและลงรหัสบันทึกข้อมูลลงใน
โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อคำนวณค่าและ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานและนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตาราง
และวิเคราะห์รายละเอียดต่างๆโดยละเอียด

ผลการวิจัย

1. การดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษม

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษมได้
มีการกำหนดกลยุทธ์ในการปรับปรุงและพัฒนา
ภายใต้วิสัยทัศน์ซึ่งมุ่งพัฒนาให้มหาวิทยาลัยเป็น
แหล่งเรียนรู้ พัฒนาภูมิปัญญา พร้อมรับประชาคม
อาเซียนและโลกาภิวัตน์เป็นสำคัญรวมทั้งยังได้
วางแผนพัฒนาหลักสูตรโดยสอดคล้องประเด็น
ของประชาคมอาเซียนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร
รวมทั้งเพิ่มรายวิชาด้านภาษา ทั้งภาษาอังกฤษและภาษา
อาเซียน เช่น ภาษาเวียดนาม เพื่อเสริมทักษะให้
นักศึกษาพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เป็นสื่อ
ออนไลน์และสอดคล้องกับเทคโนโลยีเกี่ยวกับ
ประชาคมอาเซียนเข้าไปในการเรียนการสอน
เพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบด้วย

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังได้ประชาสัมพันธ์
รายละเอียดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนผ่านทางสื่อ
ต่างๆ ทั้งหนังสือประชาสัมพันธ์รายสัปดาห์ของ
มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์การและเว็บไซต์เพื่อให้
นักศึกษาและผู้สนใจสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้นจัด
กิจกรรมส่งเสริมความรู้อย่างต่อเนื่องส่งบุคลากรไป
ศึกษาดูงานในต่างประเทศ รวมทั้งยังได้มอบหมาย
ให้ศูนย์ภาษาทำการฝึกอบรมทั้งในภาษาอังกฤษ
และภาษาอาเซียนต่างๆ เช่น ภาษาเวียดนาม
และภาษาชเวเมรี่ให้กับนักศึกษาและบุคลากรด้วย
(บุญเกียรติ ชีระภากร. 2557) รวมทั้งยังวางแผน
เพื่อสร้างห้องปฏิบัติการภาษาเพิ่มขึ้น จัดมุม
ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไว้ในห้องสมุด
เพื่อเป็นแหล่งความรู้ให้กับนักศึกษาและบุคลากร
และวางโครงการจัดทำศูนย์อาเซียนศึกษาขึ้นด้วย

สำหรับประเด็นทางด้านงบประมาณนั้น มหาวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณไปยังคณะต่างๆอย่างทั่วถึง รวมทั้งยังได้ร่างโครงการในการขออนุมัติงบประมาณแผ่นดินจากรัฐบาลในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์เร่งด่วนของรัฐบาลเพื่อพัฒนาการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย (พิมลรัตน์ วนสัจฉน์. 2557)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัย

2.1 โอกาสและข้อจำกัดต่างๆ อันเกิดจากประชาคมอาเซียนส่งผลต่อมหาวิทยาลัยในการวางแผนเพื่อดำเนินการตามแนวโน้มในเชิงบวกเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยเป็นหลัก เช่น การเปิดศูนย์การศึกษาการแลกเปลี่ยนนักศึกษา บุคลากร และองค์ความรู้ต่างๆ และการทำความร่วมมือระหว่างประเทศกับประเทศต่างๆ ภายในภูมิภาค เป็นต้น

2.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัยส่งผลต่อมหาวิทยาลัยในการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อม โดยผู้บริหารของมหาวิทยาลัยถือได้ว่า มีวิสัยทัศน์ที่ค่อนข้างมุ่งพัฒนาและเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งก็ส่งผลในเชิงบวกต่อการดำเนินการของทางมหาวิทยาลัย

2.3 ความชัดเจนและความเหมาะสมของกลยุทธ์และแผนของมหาวิทยาลัยนั้น ถือได้ว่าส่งผลในเชิงบวกต่อมหาวิทยาลัย เนื่องจากมีส่วนช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งยังช่วยในการเพิ่มระดับของความเหมาะสมและถูกต้องของการดำเนินการให้มากขึ้นด้วย

2.4 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยมีจำนวนค่อนข้างน้อย ส่งผลให้ภาคส่วนต่างๆ ยังไม่สามารถดำเนินการตามแผนและกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากพอ

2.5 ระดับความร่วมมือของบุคลากรในมหาวิทยาลัยมีระดับค่อนข้างสูง โดยจะเห็นได้จากการที่มีบุคลากรเข้าร่วมในการกิจกรรมต่างๆอย่างต่อเนื่อง ซึ่งก็ส่งผลในเชิงบวกต่อการเตรียมความพร้อมในแง่ที่ว่า กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายและมีระดับความเหมาะสมและถูกต้องที่เพิ่มสูงขึ้น

2.6 ระดับความรู้ความสามารถของบุคลากรค่อนข้างที่จะมีความหลากหลาย ส่งผลให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมได้ในมุมมองที่กว้างและส่งผลในเชิงบวกต่อการพัฒนาระดับความเหมาะสมและถูกต้องของการดำเนินการดังกล่าว

3. ระดับความเหมาะสมและความถูกต้องของการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัย

3.1 มุมมองของบุคลากร

ผลการวิเคราะห์พบว่าบุคลากรมองว่าการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในภาพรวมมีความเหมาะสมและถูกต้องในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$, S.D.=0.95) โดยแผน กลยุทธ์ และงบประมาณ มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.74) และการฝึกอบรมและกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.89) มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.2 มุมมองของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษามองว่าการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในภาพรวมมีความเหมาะสมและถูกต้องในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.92) โดยหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.60) และการดำเนินงานของหน่วยงานในมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.82) มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. การดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จากการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมได้มีการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในมิติต่างๆอย่างครอบคลุมและมีความต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินการโดยหลักแล้วจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยทางมหาวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อพัฒนาหลักสูตรโดยสอดคล้องประเด็นทางด้านประชาคมอาเซียนและภาษาอาเซียน เช่น ภาษาชะแมร์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตร (พิมลรัตน์ วณัสนันท์, 2557) ส่งผลให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกรู้สึกตื่นตัวเกี่ยวกับการรวมตัวเข้าเป็นประชาคมอาเซียนมากขึ้น

สำหรับทางด้านของการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาและบุคลากรนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการดำเนินการทางด้านของการพัฒนาทักษะและศักยภาพทางด้านภาษาเป็นหลัก โดยทางมหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้ศูนย์ภาษาจัดการฝึกอบรมทางด้านภาษาให้กับนักศึกษาและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านของภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียน เช่น ภาษาเวียดนามมีการวัดทักษะทางด้านภาษาอังกฤษของบุคลากร (เกษมศรี อัครศรีพงษ์ธร, 2557) รวมทั้งยังได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นทางด้านของประชาคมอาเซียนผ่านการจัดนิทรรศการด้วย ซึ่งการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวก็มีส่วนช่วยอย่างมากให้นักศึกษาและบุคลากรเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมใน

การรองรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นภายหลังจากการรวมตัวเข้าเป็นประชาคมอาเซียนเพิ่มมากขึ้น

นอกจากการดำเนินการในข้างต้นแล้วมหาวิทยาลัยยังได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนผ่านทางสื่อต่างๆ ทั้งในด้านของสื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์วงจรปิดของทางมหาวิทยาลัยเสียงตามสาย และบ้านนิทรรศการต่างๆ จัดมุมอาเซียนไว้ในห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งความรู้ และวางแผนสร้างห้องปฏิบัติการทางภาษาเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาและบุคลากรสามารถพัฒนาทักษะของตนเองได้ง่ายขึ้น (เอนก เทียนบูชา, 2557)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมนั้นมีหลายประการด้วยกัน โดยปัจจัยสำคัญประการหนึ่งจะเกี่ยวข้องกับโอกาสและข้อจำกัดที่เกิดจากประชาคมอาเซียน ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การรวมตัวเข้าเป็นประชาคมอาเซียนนั้น มีแนวโน้มที่จะสร้างโอกาสในการดำเนินงานให้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมในระดับที่ค่อนข้างสูง ทั้งในด้านของการเปิดศูนย์การศึกษาในประเทศสมาชิก การสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศทางการศึกษา และการแลกเปลี่ยนบุคลากรและนักศึกษาระหว่างกัน เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในประเด็นต่างๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลดีต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยอย่างมาก

แต่ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะสามารถสนองตอบต่อแนวโน้มของโอกาสในข้างต้นได้มากน้อยเพียงใดนั้น ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยจะต้องมีภาวะผู้นำ ซึ่งผู้บริหารของทางมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมก็ถือได้ว่ามีภาวะผู้นำที่ค่อนข้างสูง ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน

เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น ในการกำหนดแผนและกลยุทธ์ในการดำเนินงาน และมีความกล้าตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ที่มีความจำเป็นรวมทั้งแผนและกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยยังง่ายต่อการทำความเข้าใจและมีรายละเอียดที่ชัดเจนแต่สำหรับทางด้านงบประมาณนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนข้างน้อยและยังบริหารงบประมาณไม่สมดุลเท่าที่ควร เนื่องจากมหาวิทยาลัยตั้งงบประมาณไว้สำหรับการดำเนินงานของส่วนกลางค่อนข้างมาก และไม่ได้จัดสรรไปยังหน่วยงานต่างๆ อย่างเพียงพอ ส่งผลให้หน่วยงานเหล่านั้นไม่สามารถดำเนินการเตรียมความพร้อมตามแผนนโยบายของทางมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควรจะเป็น(มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2552: 59)

นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ปัจจัยทางด้านบุคลากร ซึ่งบุคลากรของทางมหาวิทยาลัยถือได้ว่ามีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานในระดับที่ค่อนข้างสูงและมีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยก็ส่งผลให้ทางมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับประชาคมอาเซียนได้อย่าง ค่อนข้างมีประสิทธิภาพ (เกษมศรี อัครศรีพงษ์ธร, 2557)

3. การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ถือได้ว่าค่อนข้างเหมาะสมและถูกต้องโดยจะสามารถสังเกตได้จากระดับความเหมาะสมและถูกต้องในมุมมองของบุคลากรและนักศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในมุมมองของบุคลากรนั้นจะมองว่าการดำเนินงานในภาพรวมมีความเหมาะสมและถูกต้องในระดับปานกลางโดยแผน กลยุทธ์ และงบประมาณถือได้ว่ามีความเหมาะสมและถูกต้อง

มากที่สุด ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดกลยุทธ์และแผนในการดำเนินงานแต่ทั้งนี้ สำหรับในประเด็นของงบประมาณนั้น บุคลากรมองว่าแต่ละภาคส่วนยังได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการเตรียมความพร้อมที่ยังไม่เพียงพอ มหาวิทยาลัยจึงควรที่จะมีการปรับปรุงทางการจัดสรรและกระจายงบประมาณให้มีความทั่วถึงมากขึ้น ส่วนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ นั้น บุคลากรมองว่ายังไม่ค่อยเหมาะสมเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุอาจเนื่องมาจากการที่กิจกรรมต่างๆ นั้นส่วนใหญ่จะจัดขึ้นระหว่างช่วงเวลาปฏิบัติงาน ส่งผลให้ในบางครั้ง บุคลากรไม่สามารถเข้าร่วมได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรที่จะมีการจัดกิจกรรมในช่วงเวลาที่เหมาะสมมากขึ้น

สำหรับในมุมมองของนักศึกษานั้น นักศึกษามองว่าการดำเนินการของมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมและถูกต้องในระดับสูง โดยเฉพาะในประเด็นของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจเนื่องมาจากการที่มหาวิทยาลัยมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลายมีความทันสมัยและเป็นสากล แต่ทั้งนี้ ในด้านของหน่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัยนั้น นักศึกษามองว่ายังมีหน่วยงานที่ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ไม่มากพอ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรที่จะพัฒนาหน่วยงานดังกล่าวให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งก็จะช่วยให้ระดับความเหมาะสมและถูกต้องในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

นอกจากประเด็นในข้างต้นแล้ว ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการก็เป็นประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญและส่งผลต่อระดับความเหมาะสมและถูกต้องของการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมโดยตรง ซึ่งในที่นี้ ปัญหาต่างๆ

ที่เกิดขึ้นจะปรากฏในลักษณะของทักษะทางด้านภาษาของบุคลากรที่ยังไม่เพียงพอและความไม่เพียงพอของงบประมาณเป็นสำคัญซึ่งปัญหาในข้างต้นก็จะส่งผลให้การดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมของทางมหาวิทยาลัยประสบผลสำเร็จไม่มากเท่าที่วางแผนเอาไว้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

1. มหาวิทยาลัยควรศึกษารายละเอียดของข้อตกลงประชาคมอาเซียนอย่างละเอียดและระดมความคิดจากบุคคลทุกกลุ่มเพื่อกำหนดกลยุทธ์และแผนเพื่อให้มีความครอบคลุมมากที่สุด

2. กระตุ้นให้ทำวิจัยเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนเพิ่มมากขึ้น และส่งนักศึกษาและบุคลากรไปศึกษาดูงานในมหาวิทยาลัยในประเทศอาเซียนอื่นๆ เพื่อนำความรู้มาพัฒนามหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งอื่นๆ ควบคู่กันไปด้วยเพื่อให้ได้ผลและรายละเอียดที่สมบูรณ์

2. ควรเพิ่มระยะเวลาในการศึกษาและกรอบงบประมาณ เพื่อที่จะได้สามารถศึกษาได้อย่างละเอียดและเพิ่มคุณค่าของผลการศึกษาที่จะมีผลต่อการนำไปปรับใช้และกำหนดนโยบายของมหาวิทยาลัยเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. (2555). **ASEAN Mini Book**. กรุงเทพฯ: กรมอาเซียน.
- เกษมศรี อัครศรีพงศ์ธร, รองอธิการบดีฝ่ายบริหารและสิทธิประโยชน์. (22 กุมภาพันธ์ 2557). สัมภาษณ์โดย กนกพร ศรีสุวรรณศรี.
- บุญเกียรติ ชีระภากร, รักษาการณผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี. (22 กุมภาพันธ์ 2557). สัมภาษณ์โดย กนกพร ศรีสุวรรณศรี.
- พิมพ์รัตน์ วนล้นนท์, รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย. (1 มีนาคม 2557). สัมภาษณ์โดย กนกพร ศรีสุวรรณศรี.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. (2552). **รายงานประจำปี 2552**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- นวรรตน์ รามสูต และบัลลังก์ โรหิตเสถียร. (12 ธันวาคม 2556). **รมว.ศธ.เปิดประชุมเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน**. <http://www.moe.go.th/websm/2011/aug/222.html>
- สมพงศ์ ชูมาก. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศยุคปัจจุบัน (ทศวรรษ 1990 สู่ทศวรรษแรกแห่งศตวรรษที่ 21)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ. (2546). **มหาวิทยาลัยเพื่อความเป็นไท มหาวิทยาลัยราชภัฏ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ.
- เอนก เทียนบุชา, รองอธิการบดีฝ่ายนโ
สัมภาษณ์โดย กนกพร ศรีสุวรรณ

